

CZY MOJE DZIECKO MÓWI POPRAWNIE ?

Mowa jako sposób dźwiękowego porozumiewania się ludzi jest umiejętnością, której uczymy się podobnie jak chodzenia, czytania, pisania czy też jazdy na rowerze. Aby wiedzieć, czy mowa dziecka rozwija prawidłowo trzeba znać normy. Rozwój mowy przebiega w pewnej kolejności. Czas pojawiania się poszczególnych głosek jest stały, choć między rówieśnikami mogą wystąpić znaczne różnice w rozwoju mowy. Jest to kwestia indywidualna, wynikająca m.in. z uwarunkowań genetycznych czy społecznych. Jednakże gdy opóźnienie w pojawianiu się głosek jest znaczne (6 – 8 miesięcy) należy zwrócić się po poradę do logopedy.

Etapy w rozwoju mowy:

- W pierwszych miesiącach życia powstają przypadkowe dźwięki, które nazywamy głużeniem.
- Około 6 miesiąca życia pojawia się gaworzenie, czyli powtarzanie usłyszanych dźwięków. Pojawiają się pierwsze wyrazy: mama, tata, baba, lala.
- Pierwszy – drugi rok życia to okres wyrazu. Dziecko używa prawie wszystkich samogłosek, z wyjątkiem nosowych (ą, ę) oraz wymawia niektóre spółgłoski (p, b, m, t, d, n, k, ś, ź, ć dź, ch). Pozostałe zastępuje innymi. Wypowiada się jednowyrazowo: np.: kaczka - kaka, pomidor - midol;
- Drugi – trzeci rok życia to okres zdania. Maluch porozumiewa się prostymi zdaniami, wymawia wszystkie samogłoski i spółgłoski (p, pi, b, bi, m, mi, n, ni, f, fi, w, wi, t, d, n, l, li, ś, ź, dź, j, k, ki, g, gi, ch). Następuje znaczny przyrost ilościowy słów od 300 w wieku dwóch lat do 1000 w wieku lat trzech.
- W czwartym- piątym roku życia pojawiają się głoski s, z, c, dz, sz, ż, cz, dż, r.
- W szóstym roku życia utrwalane są głoski sz, ż, cz, dż oraz r.
- Dziecko siedmioletnie powinno mieć utrwaloną poprawną wymowę wszystkich głosek oraz opanowaną technikę mówienia. Powinno wyrażać swoje myśli, pragnienia, spostrzeżenia i uczucia za pomocą poprawnie zbudowanych wypowiedzi.

Współczesny świat nie sprzyja rozwojowi mowy dziecka. Dzieci często rozmowę, czytanie, opowiadanie zastępują oglądaniem telewizji i grami komputerowymi, gdzie kontakt werbalny nie jest potrzebny. Aby nasze dzieci mówiły pięknie, konieczne jest uczenie słuchania, wspólne zabawy z dzieckiem, nauka piosenek, rymowanek, rysowanie, kolorowanie, gimnastyka buzi, bieganie, skakanie oraz czytanie, czytanie i jeszcze raz czytanie.

Zdarzające się odstępstwa od normy powinny być konsultowane z logopedą. Wady wymowy często utrwalają się i są bardzo trudne do wyeliminowania w późniejszym okresie życia. Wczesne rozpoczęcie terapii mowy daje szansę na wyeliminowanie jej zaburzeń.

Danuta Komandera